

Затверджено рішенням Вченої ради
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
(прот. № 4 від 14 квітня 2026 року)

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ

**до аспірантури і докторантури для здобуття ступеня доктора філософії
та доктора наук у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського
в 2026 році**

1. Загальні положення

1.1. Правила прийому розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р., «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 р.», затвердженого Наказом МОН України №373 від 26.02.2026 р., «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського», затвердженого вченою радою НБУВ (протокол №1 від 15 січня 2019 р.), а також з урахуванням наказів та листів МОН України та Президії НАН України.

1.2. Вступ до аспірантури Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі – НБУВ) здійснюється на конкурсній основі за спеціальністю В13 – «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа».

Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензійного обсягу 6 аспірантських місць, з них за державним замовленням НАН України оплачує 3 місця денної (очної) форми навчання.

1.3. Вступ на навчання для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії можливий на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Вступ для здобуття наукового ступеня доктора наук можливий на основі ступеню доктора філософії (кандидата наук).

1.4. Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії в аспірантурі НБУВ здійснюється заочною (денною) та заочною (контрактною) формою навчання. Підготовка в докторантурі здійснюється заочною (денною) формою навчання.

1.5. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

1.6. Організацію прийому вступників до аспірантури здійснює Приймальна комісія, склад якої затверджується наказом Генерального директора НБУВ, який є її головою.

Приймальна комісія діє згідно з Положенням про Приймальну комісію Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України, затвердженим Вченою радою НБУВ від 10 грудня 2024 р. протокол № 12.

1.7. Усі питання, пов'язані зі вступом до аспірантури та докторантури НБУВ, вирішуються Приймальною комісією на її засіданнях. Рішення Приймальної комісії, прийняті в межах її

повноважень, є підставою для видання відповідного наказу Генерального директора НБУВ.

1.8. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти громадян України здійснюється за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення) та за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (контрактна форма навчання).

1.9. Прийом заяв, проведення конкурсного відбору, укладання договорів про навчання між закладом вищої освіти та вступником, та зарахування на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на денну форму здобуття освіти за кошти фізичних та юридичних осіб здійснюється лише для вступників з числа осіб, визначених частинами першою, третьою, п'ятою, шостою статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», за умови підтвердження відповідного права засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Порталу Дія) або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів та Єдиною державною електронною базою з питань освіти.

1.10. Прийом до аспірантури здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування навчання. Конкурсний відбір здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань.

1.11. У цих Правилах прийому терміни вжито в таких значеннях:

конкурсний відбір – процедура відбору вступників на основі конкурсних балів, пріоритетностей, відповідно до цих Правил прийому (незалежно від джерел фінансування навчання);

конкурсний бал – оцінка досягнень вступника, яка розраховується за результатами вступних випробувань та іншими конкурсними показниками з точністю до 0,001 відповідно до цих Правил прийому;

– вступне випробування – оцінювання підготовленості вступника, що відповідно до цих Правил, у разі вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, проводиться у формі вступного іспиту зі спеціальності та презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень, за результатами якого виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100–200 (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно»);

– додаткове вступне випробування – оцінювання підготовленості вступників, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), яке призначається за рішенням Приймальної комісії.

1.12. Допуском до вступних іспитів є успішне складання єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень (ЄВВ) та єдиного вступного іспиту (ЄВІ), які проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання Українським центром оцінювання якості освіти. Вступники повинні отримати щонайменше 300 балів за блоки ЄВІ та 100 балів за ЄВВ.

1.13. Вступники до аспірантури за денною та заочною формами здобуття освіти подають заяви в електронній формі через особистий кабінет вступника в ЄДЕБО.

1.14. Вступні випробування до аспірантури проводяться відповідними предметними комісіями, склад яких затверджується наказом Генерального директора НБУВ.

1.15. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї завчасно, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 658 від 26 серпня 2015 року «Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців»).

1.16. До вступних випробувань допускаються виключно особи, які в установлений термін подали до аспірантури та докторантури НБУВ всі обов'язкові документи.

1.17. Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури на денну форму навчання та довідка про середньомісячну заробітну плату з останнього місця роботи (за підписами керівника установи та головного бухгалтера) для нарахування стипендії подаються аспірантом особисто в десятиденний термін після зарахування до аспірантури.

1.18. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені НБУВ, розглядає апеляційна комісія НБУВ, склад та порядок роботи якої затверджується наказом Генерального директора НБУВ.

1.19. Правила прийому до аспірантури та докторантури НБУВ діють з 1 квітня 2026 року до 31 грудня 2026 року.

2. Строки прийому заяв документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

2.1. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури очної (денної) форми навчання проводяться в такі строки:

Етапи вступної кампанії	
Початок прийому заяв і документів	1 липня 2026 р.
Закінчення прийому заяв і документів	24 серпня 2026 р.
Термін оприлюднення рейтингового списку вступників	25 серпня 2026 року
Строки проведення вступних іспитів	26 серпня – 7 вересня 2026 року
Оприлюднення рейтингового списку вступників до аспірантури із зазначенням рекомендованих до зарахування	від 8 вересня 2026 р.
Терміни зарахування вступників	1 жовтня 2026 року

3. Порядок прийому заяв і документів

3.1. Прийом на навчання в аспірантурі здійснюється в межах ліцензованого обсягу за спеціальністю В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа».

3.2. Вступники до аспірантури за денною та заочною формами здобуття освіти подають заяви в електронній формі через особистий кабінет вступника в ЄДЕБО. Також, вступники до аспірантури подають особисто такі документи:

- заяву на ім'я Генерального директора НБУВ (заповнюється на місці);
- документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (оригінал, копія);
- довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (оригінал, копія);
- документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього (оригінал, копія);
- 2 фотокартки 3x4;
- **наукову доповідь (реферат) зі спеціальності В13 «бібліотечна, інформаційна та архівна справа» (допуск до вступних іспитів);**
- рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи) (за наявності);
- направлення від організації державної форми власності, для якої за державним замовленням буде здійснюватись підготовка аспіранта та його працевлаштування після закінчення аспірантури (за наявності);
- сертифікат ЄВІ 2026 р., або 2025/2024 рр.;
- сертифікат ЄВВ 2026 р., або 2025 р.;
- список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);
- копію військово-облікового документа – для військовозобов'язаних (*крім випадків, передбачених законодавством*).

До приймальної комісії подається один із зазначених військово-облікових документів:

- роздрукований документ РЕЗЕРВ+
- посвідчення про приписку до призивної дільниці; посвідчення призовника;
- військовий квиток;
- тимчасове посвідчення військовозобов'язаного;
- військово-обліковий документ на бланку, форма якого затверджена постановою кабінету міністрів України від 16 травня 2024 р. №559 "Про затвердження Порядку оформлення (створення) та видачі військово-облікового документа для призовників, військовозобов'язаних та резервістів і форми такого документа".

3.3. Особи, яким виповнилось 25 років і старші, не можуть надавати посвідчення про приписку до призовної дільниці або посвідчення призовника. Обліково-послужна картка військовослужбовця, як додаток до військового квитка, не є військово-обліковим документом.

3.4. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами Приймальною комісією НБУВ або в установленому законодавством порядку. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

3.5. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї завчасно, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 658 від 26 серпня 2015 року «Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців»).

3.6. Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання в аспірантурі НБУВ не пізніше наступного дня після завершення вступних випробувань. Оприлюднення поточних рейтингових списків вступників здійснюється на офіційному сайті НБУВ у розділі «Аспірантура і докторантура».

4. Проведення вступних іспитів та конкурсний відбір

4.1. Умовою допуску до вступних випробувань осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, є успішне складання ЄВІ з оцінкою щонайменше 300 балів за обидва блоки та 100 балів за ЄВВ.

4.2. Вступники до аспірантури НБУВ складають вступні іспити:

– **зі спеціальності** (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності).

Програма вступного іспиту зі спеціальності затверджується вченою радою НБУВ і оприлюднюється на сайті НБУВ за чотири місяці до початку вступної кампанії;

4.3. Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань або спеціальності, ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії може бути призначене додаткове вступне випробування.

Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано»/«не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного випробування і позбавляється права брати участь у конкурсі.

4.4. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, оцінюватимуться за 200-бальною шкалою. Вступники, які наберуть менш як 101 бал, позбавлятимуться права участі в конкурсі.

4.5. Відомості про результати вступних випробувань та інші конкурсні показники вступників вносяться до запису про вступника в ЄДБО та оприлюднюються на веб-сайті

НБУВ у розділі «Аспірантура і докторантура» не пізніше наступного робочого дня після випробування.

4.6. Не допускається перескладання або повторне складання будь-якого із вступних іспитів.

4.7. Особам, допущеним за рішенням Приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.

4.9. У разі одержання однакової кількості балів за результатами вступних випробувань, переважне право при зарахуванні матимуть вступники, які:

- отримали більш високий бал за результатами складання іспиту з наукової спеціальності;
- мають публікації у виданнях, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus або Web of Science;
- мають рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу/наукової установи;
- переможці та призери конкурсів студентських робіт МОН та НАН України.

4.10. Зарахування на загальних підставах відбуватиметься за сумою балів, отриманих за вступний іспит зі спеціальності та додаткові бали, нараховані за навчальні та наукові досягнення.

4.11. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

4.12. Роботи вступників, виконані ними на вступних іспитах, які не прийняті на навчання, зберігаються не менше одного року.

4.13. Апеляції на результати вступних випробувань, проведених у НБУВ, розглядає апеляційна комісія НБУВ, склад та порядок роботи якої затверджується наказом Генерального директора НБУВ.

5. Умови та порядок прийому до докторантури

5.1. Особа, яка здобуває науковий ступінь доктора наук, вступає до закладу для підготовки в докторантурі з метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки наукових публікацій до захисту.

Для підготовки в докторантурі до закладу вступають особи, які мають ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень.

5.2. Підготовка в докторантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення);
- за кошти фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту).

5.3. Повний комплект обов'язкових документів подається вступником в докторантуру особисто не пізніше ніж за два місяці до дати зарахування в докторантуру НБУВ.

5.4. Перелік документів, необхідних для вступу до докторантури включає:

- заяву в паперовій формі (заповнюється на місці);
- згоду на збір та обробку персональних даних;
- копію документа, що посвідчує особу та громадянство;
- копію диплома про присудження наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук);
- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науковим працівником НБУВ із згодою бути науковим консультантом у разі його вступу до докторантури;
- витяг з протоколу засідання відділу про рекомендацію щодо зарахування до докторантури за кошти фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту).
- копію атестату про присвоєння вченого звання доцента або старшого наукового співробітника (за наявності);
- список опублікованих наукових праць і винаходів (за встановленим зразком, з визначенням фахових видань за науковою спеціальністю передбачуваної дисертації);
- розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту;
- 2 кольорові фотокартки 3×4 см.;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- військово-обліковий документ для військовозобов'язаних (крім випадків, передбачених законодавством);
- особовий листок з обліку кадрів установленої форми;
- копію трудової книжки.

Трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до докторантури подається докторантом особисто в триденний термін після зарахування до докторантури.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами Приймальною комісією НБУВ або в установленому законодавством порядку. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

5.5. До докторантури приймаються особи, які отримали ступінь доктора філософії (кандидата наук) не пізніше як за три роки до моменту подання заяви до вступу в докторантуру, мають наукові здобутки та опубліковані праці, зокрема не менше 10 публікацій, зі спеціальністю 27.00.03 "Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство", 27.00.02 "Документознавство, архівознавство" (публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

5.6. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, який виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради НБУВ щодо зарахування такого вступника в докторантуру, Вчена рада НБУВ одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

5.7. Для вступу до докторантури вступник не менш, ніж за два місяці до зарахування подає до відповідного відділу НБУВ розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту.

5.8. Відділ НБУВ в місячний строк, з часу отримання документів, заслуховує наукову доповідь всіх претендентів до вступу до докторантури, розглядає розгорнутий план роботи над дисертацією і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновок на розгляд Вченої ради НБУВ.

Етапи вступної кампанії у 2025 році	
Початок прийому заяв та документів	1 березня 2026 року
Закінчення прийому заяв та документів	20 березня 2026 року
Оприлюднення списку вступників до докторантури на інформаційному стенді аспірантури і докторантури та веб-сайті НБУВ	1 квітня 2026 року
Розгляд дослідницьких пропозицій провідними підрозділами НБУВ	до 20 квітня 2026 року
Розгляд висновків провідних підрозділів НБУВ щодо кожного вступника і ухвалення рішення про його зарахування до докторантури Вченою радою НБУВ	до 20 травня 2026 року

Оприлюднення рейтингового списку вступників з рекомендацією вступників до зарахування до докторантури	не пізніше 22 серпня 2026 року
Терміни зарахування вступників	з 1 вересня 2026 року

5.9. Список вступників до докторантури оприлюднюється на інформаційному стенді Приймальної комісії.

5.10. Відділ докторантури та аспірантури формує проект рейтингового списку вступників до докторантури, який впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого за встановленими критеріями. За умови рівної кількості балів вищу позицію в рейтинговому списку займає той претендент до вступу в докторантуру, у якого більша кількість опублікованих наукових статей у наукових періодичних виданнях інших держав з напрямку, з якого підготовлено дисертацію; до таких публікацій можуть прирівнюватися публікації у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз.

5.11. Особа, яка раніше навчалася в докторантурі за державним замовленням і не захистила в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей у спеціалізованій вченій раді, або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному порядку.

6. Зарахування на навчання

6.1. Рейтинговий список вступників до аспірантури, які рекомендуються до зарахування, впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого та оприлюднюються на веб-сайті НБУВ у розділі «Аспірантура і докторантура».

6.2. Наказ про зарахування на навчання до аспірантури видається Генеральним директором НБУВ на підставі рішення приймальної комісії. Наказ про зарахування на навчання оприлюднюється на інформаційному стенді аспірантури і докторантури НБУВ.

6.3. Рішення Приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване Приймальною комісією у разі виявлення порушень з боку вступника – подання вступником недостовірних персональних даних, недостовірних відомостей про здобуту раніше освіту.

Зараховані особи можуть бути вилучені з наказу про зарахування (наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи) до аспірантури НБУВ за власним бажанням. Відрахованим за власним бажанням особам подані ними документи повертають не пізніше наступного дня після подання заяв про відрахування.

6.4. Якщо особа без поважних причин не приступила до занять протягом 10 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи.

6.5. Наказ про зарахування до аспірантури генерується в ЄДБО і верифікується Генеральним директором НБУВ. Наказ про зарахування до докторантури видається Генеральним директором НБУВ на підставі рішення Вченої ради.